

Årsberetningen for Velling Friskole og Naturhuset d. 24.04.25

Året der gik v. Anita:

Endnu et år på Velling Friskole og Naturhuset er skrevet i historiebøgerne. Et år hvor traditioner er fastholdt, men også nye ideer og initiativer er kommet til.

Det er en evig balancegang at fastholde alt det gode og samtidig også udvikle og give plads til nyt. Begge dele er vigtige. Vores fællesskab er en af skolens og børnehavens største styrker. I løbet af året har vi afholdt engagementer som har samlet elever, forældre og medarbejdere.

Forældremøder, gymnastikopvisning, lejrskole, åbne morgensang, motionsdag, emneuger og vi har haft lærere i Berlin ad flere omgange. Livet her på skolen og børnehaven er aldrig kedeligt.

Der søsættes så mange gode initiativer som favner fællesskabet, som skaber læring, og giver udsyn for både små og store. Jeg er til stadighed imponeret over den drivkraft der er hos alt personale i begge huse for at skabe så gode dage som mulige for alle børn. Dage hvor der sker nyt, men også dage hvor der er fokus på ro, stabilitet og det kendte.

2024 bød på endnu en ansættelse af ny leder til Naturhuset. Det er jo efterhånden en proces som vi har kendskab til... og Michael, jeg håber, at du har læst det med småt i ansættelseskontrakten, det er uopsigelig kontrakt. Gas – til side. Vi er enormt glade for at kunne byde dig velkommen som ny leder i børnehaven. Du har – fornemmer jeg og vi bestyrelsen – fået en rigtig god start. Der er en rigtig god stemning i Naturhuset, og det skyldes jo både en god børnegruppe og en medarbejdergruppe som hverdag gør en fantastisk indsats for at skabe ro, nærvær og hygge, ture ud af huset, holde fødselsdage, leger og synger.

Den ro og den hjemlige fornemmelse som rammer når man træder ind i børnehaven – den er unik. Og den skal vi værne om.

I bestyrelsen har 2024 været året hvor drømme og ønsker for fremtiden er blevet drøftet rigtig meget, og hvor vi gik i gang med en mere konkret plan for skolen og børnehavens fysiske rammer for fremtiden. Det har været en super spændende proces, og jeg/vi vil komme meget gerne ind omkring det i vores beretninger.

I år har vi valgt at vores beretninger bliver lidt anderledes altså fra bestyrelsen, skolen og børnehaven, så det laves på en lidt anderledes måde, Vi vil fremhæve nogle punkter og hver især forsøge bedst muligt at give vores perspektiv. Forhåbentlig vil I fornemme en rød tråd... og hvis ikke, så håber jeg I bærer over med os.

Og hvis I tænker, jamen en årsberetning omhandler det ikke kun det år som er afsluttet, så både jo og nej. For selvfølgelig fremhæves nogle af de punkter som for året 2024, men vi vil I år se fremad, fortælle hvad vi har af tanker om fremtiden, og det er netop fremtiden, som I hvert fald i bestyrelsesregi har fyldt mest i 2024.

Så Michael nu er ordet dit.

Når noget er større end en selv

Børnehavens fokus:

(Forkortet version)

Samhørighed. Når man oplever at det fællesskab eller de relationer man indgår i, giver mening og føles værdifulde

Er det frihed at være fri for ansvar, eller giver ansvar frihed.

Billedet af at kunne pakke sine ting i en rygsæk og bare tage afsted hvorhen og hvornår det passer én.

Med udgangspunkt i en oplevelse i det lokale fra min tidligere arbejdsplads. Jeg var med til at lave kursus på højskolen for nogle uger siden, og søndag møder jeg 15 lokale i spisesalen til morgenmaden. De er troppet op for at hjælpe med at fælde og beskære træer og buske. Og nogle uger senere møder jeg næsten dem alle sammen igen til generalforsamlingen på højskolen. Det virkede som om de hyggede sig den søndag, samtidigt med at der blev lavet noget. Og det at de har lyst til at give en dag til det sted, uden at de nødvendigvis har nogle specifikke relationer eller får noget for det, tyder på at det at give er det at få. Og måske har de haft en følelse af samhørighed, meningsfuldhed og værdi.

Samhørighed er når man oplever og mærker det værdifulde i at indgå i relationer med andre, når det at give bliver at få. Og at man ikke giver for at få noget bestemt tilbage. Og som en klog person en gang sagde noget i retning af: "Så snart vi har haft et møde med et andet menneske, en samtale, en oplevelse, så er det som om vi holder en lille del af den persons liv i vores hænder." Som i sangen "Hvor du sætter din fod" er der et tekststykke: "Du har fat i et stykke - af dit medmenneskes lykke."

Det er det legen går ud på, det er dannelse af et menneske, hvad det er at være et menneske sammen med andre, og alle de spørgsmål som følger med det.

Når man øver sig i at slippe den indre dommer, så ser, hører og forstår man bedre.

Og netop legen er børnene i Naturhuset eminente til, det har vi en eksperts ord for, både den som mine fantastisk dygtige kollegaer igangsætter, og alt det børnene selv finder på. Som den tilsynsførende udtrykte det: "I har legekyndige børn." Hun mente faktisk at vi burde fortælle det vidt og bredt hvor gode vores børn er til det, for det er åbenbart en udfordring nogle andre steder. Hun var også meget positiv over samværet mellem de ansatte, varme, humor, lydhørhed og gode dialoger, som hun jo også sagde er den bedste måde at være rollemodeller overfor børnene. Så vi fik et par kæmpe thumbs-up for det legende og det relationelle. Det understøtter og udvikler vi så meget vi kan, både i det fysiske og i det relationelle.

Friskolens fokus: På Velling Friskole ligner vi på mange måder hinanden, og når I vælger vores skole til jeres børn, byder I ind på et fælles værdisæt og et sæt traditioner, der binder os sammen. Når vi er en del af noget større og byder ind i det store fællesskab er accept og respekt for forskelligheden enormt vigtigt.

Vi dyrker fællesskabet, men vi er også opmærksomme på, at når flertallet ligner hinanden, bliver fællesskabet til tider for snævert. I værste fald kommer man nemt til at træde ved siden af og stå udenfor fællesskabet, hvis man afviger fra flertallet.

Kendskab giver venskab. Vi gør en dyd ud af at lære hinanden godt at kende her på skolen, men vi ønsker også at åbne op for verdenen omkring os med det formål at skabe nysgerrighed og perspektiv på vores egen hverdag. Det er derfor vi har involveret os i Erasmus+, som er et udvekslingsprogram i EU, hvor både lærere og elever kan møde hinanden på tværs af kulturer og landegrænser. Både skole og børnehave får i første omgang besøg af lærere og pædagoger fra Frankrig og måske ender det med, at vores elever også får glæden af at danne venskaber på tværs af landegrænser – hvem ved.

Til næste år laver vi et samarbejde med en gruppe voksne udviklingshæmmede i kommunen. De planlægger at spille koncerter for os og måske planlægge en aktivitetsdag eller to i samarbejde med vores elever. Vi er spændte på hvad mødet med dem kan bringe. Vi vil gerne vise vores elever, at alle kan bidrage med noget, også selvom man er helt anderledes i både alder og forudsætninger.

Følelsen af at være en del af noget større giver en trygheden i at fællesskabet både løfter og støtter den enkelte. Udsyn, perspektiv og muligheden for at spejle sig i andre er bærende for et rummeligt fællesskab, hvor vi anerkender værdien af at vi alle er forskellige, og at vi kan bidrage med noget forskelligt hvad enten du er stor eller lille, dansk eller fransk, springgymnast eller udviklingshæmmede. Vi kan kun være en del af noget større, hvis vi allesammen bidrager til fællesskabet og samtidig anerkender at alle har en værdi for fællesskabet.

Bestyrelsens fokus: Vi er stolte af vores stærke fællesskab, hvor både forældre og børn deltager aktivt. Vores skole og børnehave er ikke blot et sted, hvor børnene kommer for at lære, men et sted hvor alle bidrager til hinandens udvikling. Forældrenes engagement i aktiviteterne og beslutningsprocesser er ekstremt vigtige, og det er dette samarbejde, der gør at vores fællesskab kan stå stærkt og at vi netop er en FRI skole og en FRI børnehave.

I et fællesskab skal der være plads til alle. Der skal være plads til forskellighed og det skal ses som styrke, at vi ikke alle er ens eller skal være ens. Hvert barn og hver familie bidrager med noget forskelligt og det er den mangfoldighed der beriger et fællesskab. Vi skal alle arbejde aktivt for at skabe et inkluderende miljø, så alle føler sig velkomne og værdsatte, og det er uanset som det er vores børn, os forældre eller medarbejdere.

Når vi kigger os omkring, så vil man måske mene, at mangfoldighed er et "stort" ord her i Velling. Man kan ikke sige at vi særlig multikulturelle, og måske vi føler vi ret meget ligner hinanden når vi

kigger rundt. Men uanset, så vil vi alle være forskellige. Vi vil have forskellige meninger, leve vores liv på forskellige værdier, og opdrage vores børn forskelligt. Vi vil ikke kunne sige hvad der er rigtigt eller forkert, for det er jo netop op til hver enkel familie og hvert enkelt individ. Det er jo det der gør, at vi alle skal kunne rumme. Vi skal kunne rumme hinanden og hinandens forskelligheder for "hvorfors må hun det, når jeg ikke må?"

Arbejdsdage og det at "give til fællesskabet" er et grundelement her på stedet. Det er en nødvendighed og et hamrende vigtigt element for at vi kan fastholde vores værdier. Derfor er det også et tilbagevendende emne i bestyrelsen. Så når du tænker, at det her har jeg efterhånden hørt mange gange. Så skal du tænke, det kommer du og dine børn til at høre mange gange mere. Vi har alle en forpligtigelse ind i fællesskabet, for det har vi sagt ja til den dag vi valgte Naturhuset og Velling Friskole.

Fremtid

Børnehavens fokus:

De fysiske rammer

Vi håber på at kunne bygge madpakkehus snart, et isoleret træhus i Bruuns have, så vi får endnu bedre faciliteter til at kunne være ude året rundt. Så drømmer vi om at lave vuggestue på et tidspunkt, og vi er også i gang med at undersøge hvad der skal til for det kan lade sig gøre.

Fortsat at have en børnehave som er præget af den gode historie, det gode sted at arbejde, samarbejde og hvad vi både forventer og forlanger af forældre, og selvfølgelig den anden vej også.

Trivsel. Glade voksne arbejder bedst. For mig er der ingen tvivl om at der bedste vi kan gøre for børnene er at mine kollegaer har den bedste mulige arbejds hverdag, så det er et konstant fokus fra ledelsen side.

Så ganske enkel vil vi gerne lave den bedste børnehave i verden. Det er et ideal som vi på ingen måde behøver at nå, og det er også blot for at sige at vi har masser af gode ideer, og det er også herligt at mærke at der for det meste ikke er langt fra ide til praksis. Vi holder meget af at gøre os de bedste erfaringer ved at prøve tingene af. Det giver en god energi at arbejde med.

Friskolens Fokus:

Efter snart fire år som leder på Velling Friskole, er jeg dybt bevist om, hvor vigtigt det er at alle tandhjulene kører i vores lille maskineri. Det gør en verden til forskel at vi har en sekretær, der har et par år på bagen og efterhånden er godt inde tingene. At pedellerne har styr på det praktiske og at Araan tager sig af rengøringen og et væld af andre opgaver. At Michael er startet så godt op i børnehaven og gør et fantastisk arbejde sammen med sit personale på den anden side af vejen. At der er stabilitet i lærergruppen og at jeg samtidig har fornøjelsen af at arbejde sammen med en flok der er så kompetente, omsorgsfulde og engagerede i deres arbejde som lærerne her på skolen. At vi har en bestyrelse som er mindst lige så engagerede, har noget på hjerte og kærer sig om skolen og dens elever og personale. Når der pludselig opstår noget uventet, ved jeg at vi rykker sammen i bussen og får tingene til at fungere.

Den opbakning vi får fra jer forældre og den frivillighed der er omkring skole og børnehave er samtidig altafgørende for, at vi får det hele til at hænge sammen – stor tak til jer forældre og alle vores frivillige superkræfter for hjælpen undervejs.

Sammenholdet på vores lille skole og i børnehaven er stærkt og med alle jer gode folk i ryggen, er jeg nok en af de heldigste skoleledere, der findes.

Den stabilitet det giver, når alle tandhjulene kører, giver også plads til at tænke tanker i forhold til, hvad der skal ske fremadrettet både på det pædagogiske plan og mere overordnet i forhold til drift og de fysiske rammer.

Verden er i konstant forandring, og vi forsøger at følge med og samtidig balancere de værdier og traditioner, som er fundamentet for Velling Friskole og som er med til at binde elever, forældre og personalet sammen i det fællesskab omkring skolen, som vi vægter så højt.

Børnegruppen forandrer sig også, og det der virkede engang, virker måske ikke helt så godt længere. Det videnskabeligt bevist, at koncentrationsspændet for både børn og voksne er væsentlig kortere end for blot 10 år siden, og det gør at undervisningen nogle gange skal tilrettelægges på en anden måde. Samtidig har mange børn brug for mere voksenstøtte til at fungere i relationer med andre børn, når rammerne er frie.

I dette år har vi haft et særligt fokus på trivsel og på at skabe gode rammer for frikvartererne. Det er enormt vigtigt for os at lære børnene at være sammen på en god måde, når der er mindre voksenstyring – det er måske en af vores vigtigste opgaver lige nu. Familiegrupper, legepatruljer, flere gårdvagter samt en konstant guidning og omsorg fra de voksne på skolen er nogle af de faktorer, der kontinuerligt gør en forskel. Nogle indsatser har vi skruet op for i år, og vi kan mærke en positiv forskel i frikvartererne forhold til at der er færre konflikter, der også fylder i timerne. Vores primære mål er at Velling Friskole som altid er trygt sted at være, og det synes vi bestemt, at vi lykkes med.

Vi vil mange ting på Velling Friskole, og som forældre kender I godt vores ambitiøse årshjul, der både vægter faglig fordybelse, muligheden for at skabe læring udenfor klasselokalerne samt et

væld af fællesskabende aktiviteter. Vi har nydt et år med bl.a. Naturfagsuge, Gymnastikopvisning og Gnillev sammen med et væld af velkendte traditioner og en fælleslejrskole, der står for døren sidst i maj. Til næste år glæder vi os til Løvfaldsfest, fælles emneuger og alle de andre anderledes dage, som I efterhånden kender godt.

I skoleåret 25-26 får vi en lille 0. klasse på 10 elever, hvilket selvfølgelig påvirker elevtallet, men vi har også mulighed for at afstemme ressourcerne derefter. Heldigvis er interessen fortsat stor for de kommende skoleår og børnehaven er fyldt til bristepunktet, så den lille årgang virker til at være en enlig svale.

Vi har valgt, at vi i næste skoleår vil have et særligt fokus på læsning på alle årgange og i alle fag. Helt hvordan det skal udmønte sig, ved vi ikke endnu, men nu er I forældre advarede om, at I nok skal en ekstra tur på biblioteket og med fordel kan øve jer i at implementere en rolig læsestund med en bog i hånden eller en lydbog i ørene derhjemme. Læsning træner koncentrationen og skaber rum for fordybelse. Læsning giver viden, pirrer ens fantasi og skaber grobund for en masse oplevelser og refleksion for både børn og voksne. Læsning er meget mere end at sidde med en bog, og vi håber på at få åbnet endnu mere op for læsningens univers i løbet af næste skoleår.

Vi glæder os også til at gøre de fysiske rammer på skolen endnu bedre, så vi sikrer det bedst mulige læringsmiljø for vores elever både når det kommer til akustik, varme, fleksibilitet og indretning. En vandskade har allerede givet os et skub i forhold til nyt gulv og lidt farve på Lille Mediatek, men den videre proces kommer Anita nærmere ind på.

Bestyrelsens fokus: Som mange ved så har der i en del år efterhånden, både før og under byggeriet af multihallen været drøftet yderligere tilbygninger til skolen. Der har været tegnet og regnet på en tilbygning til de større elever, og til en større og bedre administrativ afdeling. En proces som blev lidt lagt til side efter byggeriet af multihallen, lederskifte, corona osv.

Men i 2024 valgte vi i bestyrelsen at det nu er tid til at se fremad, udvikle og fremtidssikre. Derfor valgte vi at få udarbejdet en rapport/analyse af skolen og børnehaven. En rapport hvor nuværende bygningsmasse, kulturen og brugen af vores nuværende rammer er blevet analyseret. Vi har rigtig mange kvadratmeter til rådighed, og vi har en pligt til at sørge for at vores nuværende rammer vedligeholdes og renoveres, og vi ikke "bare" bygger nyt, og lader det andet forfalde. Det koster at vedligeholde, men det er en helt klar nødvendighed. Derfor blev vores afsæt i bestyrelsen, at vi rigtig gerne ville have en konkret analyse af de rammer vi har i dag, hvor meget bliver de brugt i løbet af dagene, kan noget ændres så der skabes flere multifunktionelle løsninger, og ikke mindst hvor kan der optimeres i forhold til forbrug, varme og økonomi i det hele taget. Og så er der naturligvis også elementet omkring bæredygtighed. Vi ønsker som sagt ikke bare at bygge nyt, men vi ønsker at genbruge og genanvende det vi på nuværende tidspunkt har til rådighed bedst muligt. Hvis vi valgte blot at bygge nyt, så ville vi til stadighed have store kommende udgifter til at vedligeholde og renovere de nuværende rammer, og man kan kun bruge pengene én gang. Derfor er det vores strategi, at de nuværende rammer skal optimeres bedst muligt. Som Karoline nævnte

og som I kan se, så er vi startet op i lille mediatek. På en lidt anden måde end forventet, da vandskaden kom os i forkøbet, men jo nok også var endnu en lille reminder om, at vores rammer efterhånden har mange år på bagen, og trænger til et servicetjek.

Vi har delt planen ind i faser, og vi starter med fase 1, som omhandler renovering af gymnastiksalen. Vi ønsker, at de mange kvadratmeter, som salen trods alt rummer, bliver optimeret, så vi får flere brugbare kvadratmeter til fællessamlinger, og andre undervisningsaktiviteter. Der skal isoleres, skiftes vinduer, nyt indgangsparti, nye lofter og laves langt bedre akustik. Det bliver rigtig spændende.

Fase 2 omhandler eventuel varmepumpe som supplement til vores gasfyr, facaderenovering og renovering af klasselokalerne.

Fase 3 omhandler bedre pladsforhold til de store elever.

Så vi kommer til at tage det step-by-step, måske der kommer mere til, måske noget ændres undervejs.

Og det var jo så rigtig meget om skolen, og hvad så med børnehaven? Der har Michael jo åbnet op for vores tanker om mulig vuggestue, madpakkehus osv. Men vi er naturligvis meget opmærksomme på, at der også i børnehaven skal være plads og mulighed for renovering og tilbygning, så vi fastholder gode rammer for børn og personale. Børnehaven er jo en enorm vigtig brik i skolens eksistens, og derfor er det også vigtigt, at vi ikke kun har fokus på rammerne på skolen, men også skaber økonomi og mulighed for udvikling i børnehaven. Så den del arbejder vi naturligvis også videre med.

Så som I kan høre, så har udvikling fyldt rigtig meget i bestyrelsens arbejde i 2024, og det vil fortsætte de kommende år. Det er en super spændende proces, men også tidskrævende, og derfor håber vi også, at når vi får brug for at trække på lidt ekstra kræfter blandt jer forældre, at I vil bakke op. For der vil komme projekter både til arbejdsdage og ad hoc. Men det kommer I til at høre mere om løbende.

Det var vist det jeg havde for nu, har I andre ting at tilføje Michael eller Karoline? Og/eller er der spørgsmål?

Hvis ikke så vil jeg som altid slutte med at kigge mod alt personale.

Alle i børnehaven – tusinde tak for jeres kæmpe engagement, tak for lege, læring, trøst og nærvær. Tak for at favne alle børn der hvor de er uanset om det er en god morgen eller en morgen hvor savnet til mor eller far kan være stort. Tak for at I altid giver jer tid til at lytte, stoppe op og bare være i nuet med børnene. Tak for at være med til at give alle børn i Naturhuset en fantastisk børnehavetid og klæde dem godt på til det nye liv som de møder når børnehavetivet bliver til skoleliv.

Alle i SFOen – det er jo en leg at træde ind i satellitten. Sikke en stemning. Der er smil, musik, latter, spil, lege, udfordringer og der er ro. Der er tid og nærvær. Der er diskofest, der er drenge og pige aften, der er halloween, og bedsteforældre hygge. Hold nu op alle de tiltag – alt det initiativ og drive I alle ligger for dagen. Det er fantastisk. Tak for at give alle børn en super god tid mellem skole og hjem.

Alle i skolen - I gør hverdagen til en evig bevægelse mellem det faglige, det dannende og det sjove. I favner, I uddanner, I hjælper, I vejleder, I skaber og I rummer. I formår at skabe et miljø, hvor der er plads til grin og glæde, og hvor forskelligheder og konflikter bliver rummet og håndteret med omsorg og respekt. Derudover så vil jeg sige, at jeg er dybt imponeret over jeres måde altid at finde løsninger. Hvis man til tider snakker med andre forældre på skoler rundt om os, så vil man vide hvor mange vikarer der tjekker ind og ud af klasselokalerne. Her finder I altid løsninger, I hjælper hinanden på kryds og tværs både i lærergruppen, men også blandt det øvrige personale, Malene, Flemming, Araan og Martin. I gør det bare godt. Tak for det.

Karoline og Michael – tak for et rigtig godt samarbejde. Tak for jeres ærlige og konstruktive dialoger og tilgang til tingene. Det betyder alverden, at der er godt samarbejde mellem bestyrelsen og ledelsen. Og jeg er enorm glad for at se, hvor godt et samarbejde I to har fået i lederteamet.

Til den øvrige bestyrelse, også en stor tak til jer for et godt samarbejde. Det er givende at vi alle med hver vores synspunkter og kompetencer altid kan skabe en god og åben dialog. Tak for jeres tid og jeres engagement. Og især tak til dig Johanne og til dig Mitzie for jeres indsats. Den har været værdsat.

Og mon ikke jeg så nu har brugt min taletid?

Ordet er dit Danny.